

S P O R A Z U M
IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE KIPAR
O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI

"Službeni glasnik RS" - Međunarodni ugovori, broj 12/10

Republika Srbija i Republika Kipar u daljem tekstu države ugovornice, u želji da uredi međusobne odnose u oblasti socijalne sigurnosti dogovorile su se sledeće:

DEO I
OPŠTE ODREDBE

Član 1.
Definicije pojmova

- (1) U ovom sporazumu sledeći izrazi znače:
1. „teritorija”-
u odnosu na Republiku Srbiju, srpska državna teritorija,
u odnosu na Republiku Kipar, ostrvo Kipar;
 2. „pravni propisi” – pravni propisi koji se odnose na oblasti socijalne sigurnosti iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;
 3. „državljanin”-
u odnosu na Republiku Srbiju, lice sa državljanstvom Srbije,
u odnosu na Republiku Kipar, lice sa državljanstvom Kipra;
 4. „nadležni organ” -
u odnosu na Republiku Srbiju, ministarstva nadležna za pravne propise u Republici Srbiji, iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma,
u odnosu na Republiku Kipar, ministar rada i socijalnog osiguranja;
 5. „nadležni nosilac” - nosilac osiguranja kod koga je lice osigurano u vreme podnošenja zahteva za davanje ili od koga ima ili bi imalo pravo na davanje u skladu sa pravnim propisima;
 6. „period osiguranja” - period plaćenog doprinosa i period priznat kao takav u skladu sa pravnim propisima države ugovornice;
 7. „davanje” - svako novčano davanje u skladu sa pravnim propisima, uključujući dodatke ili povećanja koja se primenjuju na to davanje u skladu sa pravnim propisima;
 8. „korisnik” - lice koje ima pravo na davanje;
 9. „član porodice” - lice definisano ili priznato kao takvo prema pravnim propisima koji se primenjuju;
 10. „prebivalište” – ili bilo koji njegov oblik, mesto stalnog boravka;

11. „boravište” – ili bilo koji njegov oblik, mesto privremenog boravka;

12. „osigurano lice” - lice osigurano ili lice koje je bilo osigurano, u skladu sa pravnim propisima .

(2) U ovom sporazumu ostali izrazi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima.

Član 2.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

(1) Ovaj sporazum se odnosi na:

1. u odnosu na Republiku Srbiju, na pravne propise o:

- (i) davanjima za slučaj starosti, invalidnosti i za nadživele članove porodice;
- (ii) davanju za slučaj bolesti;
- (iii) davanju za slučaj materinstva;
- (iv) davanju za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti i
- (v) davanju za slučaj nezaposlenosti.

2. u odnosu na Republiku Kipar, na pravne propise koji se tiču Zakona o socijalnom osiguranju od 1980. do 2009. u pogledu:

- (i) materinskog davanja, uključujući materinsku naknadu;
- (ii) davanja za slučaj bolesti;
- (iii) davanja za slučaj nezaposlenosti;
- (iv) davanja za povrede na radu i profesionalne bolesti;
- (v) starosne penzije;
- (vi) invalidske penzije;
- (vii) udovičke penzije;
- (viii) penzije za decu koja ostanu bez roditelja i
- (ix) troškova sahrane.

(2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise kojima se zamenjuju, menjaju, dopunjuju ili objedinjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.

Član 3.

Lica na koja se ovaj sporazum odnosi

Ukoliko nije drugačije određeno, ovaj sporazum se primenjuje na:

- 1. lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe države ugovornice;
- 2. druga lica koja prava izvode od lica naznačenih u tački 1.

Član 4.

Jednaki tretman

Lica koja imaju prebivalište na teritoriji jedne države ugovornice imaju ista prava i obaveze u skladu sa pravnim propisima kao i državljani te države ugovornice.

Član 5. Izvoz davanja

(1) Ukoliko nije drugačije određeno ovim sporazumom, odredbe pravnih propisa jedne države ugovornice kojima se ograničava plaćanje davanja isključivo zbog toga što korisnik ili član njegove porodice ima prebivalište izvan teritorije te države ugovornice ne primenjuju se na korisnika ili člana njegove porodice kada ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Stav 1. ovog člana ne primenjuje se na pravne propise koji se tiču davanja za slučaj nezaposlenosti.

(3) Stav 1. ovog člana, u slučaju Republike Srbije, ne primenjuje se na najniži iznos penzije.

(4) Davanja za slučaj bolesti i materinstva isplaćuju se samo u državi ugovornici u kojoj je pravo utvrđeno.

(5) Ukoliko nije drugačije predviđeno ovim sporazumom, davanja koja se isplaćuju u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice isplaćuju se državljanima druge države ugovornice, sa prebivalištem na teritoriji treće države, pod istim uslovima i u istom obimu kao i državljanima prve države ugovornice koji imaju prebivalište na teritoriji treće države.

DEO II ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 6. Opšta odredba

Obaveza osiguranja određuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji je lice zaposleno ili obavlja samostalnu delatnost, što važi i u slučaju kada se sedište poslodavca nalazi na teritoriji druge države ugovornice, ukoliko odredbama čl. 7. do 12. ovog sporazuma nije drugačije određeno.

Član 7. Upućeni radnici

Lice koje je zaposleno na teritoriji jedne države ugovornice i koje je upućeno od strane svog poslodavca na teritoriju druge države ugovornice da za njega obavi određeni posao dok je u plaćenom radnom odnosu kod tog poslodavca, i dalje podleže pravnim propisima prve države ugovornice u toku trajanja rada kao da je još uvek zaposlen na teritoriji te države ugovornice, pod uslovom da period rada nije duži od 24 meseca. Uzastopni periodi upućivanja istog zaposlenog od strane istog poslodavca obračunavaju se kao jedan, osim ako između njih postoji prekid od najmanje tri meseca.

Član 8. Državni službenici

Lice koje je zaposleno u javnoj ili državnoj službi ili telima koja su uređena javnim pravom jedne države ugovornice i koje je upućeno od strane ovih poslodavaca na rad na

teritoriju druge države ugovornice, i dalje podležu pravnim propisima prve države ugovornice kao da je zaposleno u toj državi ugovornici.

Član 9.

Zaposleni u diplomatskoj misiji i konzularnom predstavništvu

(1) Državljeni jedne države ugovornice koji su upućeni od strane vlade te države ugovornice na teritoriju druge države ugovornice kao članovi diplomatske misije ili konzularnog predstavništva, podležu pravnim propisima prve države ugovornice.

(2) Ako, u skladu sa stavom 1. ovog člana lice i dalje podleže pravnim propisima one države ugovornice sa čije teritorije je poslato na teritoriju druge države ugovornice, ovaj stav primenjuje se na članove porodice lica koja ga prate, osim ako oni sami nisu zaposleni ili obavljaju samostalnu delatnost na teritoriji druge države ugovornice.

(3) Lica koja su zaposlena u diplomatskoj misiji ili konzularnom predstavništvu jedne države ugovornice na teritoriji druge države ugovornice, podležu pravnim propisima druge države ugovornice.

(4) Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, zaposleni koji su državljani države ugovornice kojoj pripadaju misija i predstavništvo mogu, u roku od tri meseca od datuma zaposlenja, izabrati primenu pravnih propisa te države ugovornice.

(5) Ako diplomatska misija ili konzularno predstavništvo jedne države ugovornice zapošljava lica koja u skladu sa stavom 3. ovog člana podležu pravnim propisima druge države ugovornice, misija ili predstavništvo moraju da poštuju obaveze predviđene pravnim propisima druge države ugovornice a koji se primenjuju na poslodavce.

(6) Odredbe stavova 3. i 5. ovog člana primenjuju se analogno i na lica zaposlena kao posluga ili član posluge lica iz stava 1. ovog člana. U tom slučaju fizičko lice koje zapošljava druga lica poštuje obaveze poslodavca koje predviđaju pravni propisi države ugovornice u kojoj su lica zaposlena.

(7) Odredbe st. 1. do 6. ovog člana ne primenjuju se na počasnog konzula ili na lica zaposlena kao posluga u službi tih lica.

Član 10.

Osoblje međunarodnih transportnih preduzeća

Lice koje je član putnog ili letećeg osoblja preduzeća koje, radi radnog angažovanja ili nagrade ili za sopstveni račun, pruža usluge međunarodnog prevoza putnika ili robe u drumskom, vazdušnom ili železničkom saobraćaju, i ima sedište na teritoriji jedne države ugovornice, podleže pravnim propisima te države ugovornice.

Član 11.

Članovi posade na plovilima

Lice koje je zaposleno na plovilu koje plovi pod zastavom jedne države ugovornice, i koje ima prebivalište na teritoriji jedne države ugovornice, podleže pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi sedište poslodavca.

Član 12.
Izuzeci

Na zahtev poslodavca ili zaposlenog nadležni organi država ugovornica mogu dogovoriti izuzetke od odredaba čl. 6. do 11. ovog sporazuma uzimajući u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

DEO III
ODREDBE O DAVANJIMA

Član 13.
Opšta pravila o sabiranju perioda osiguranja

(1) Nadležni nosilac države ugovornice prema čijim pravnim propisima se prava na davanje stiču, zadržavaju ili obnavljaju, uzima u obzir, ukoliko je to potrebno, radi sabiranja perioda osiguranja, i periode navršene u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice kao da se radi o periodima navršenim u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje, pod uslovom da se ovi periodi ne poklapaju.

(2) Ako lice nema pravo na davanje na osnovu perioda osiguranja navršenih u skladu sa pravnim propisima država ugovornica, sabranih u skladu sa stavom 1. ovog člana, uslovi za ostvarivanje tog prava utvrđuju se sabiranjem tih perioda i perioda osiguranja navršenih u skladu sa propisima treće države sa kojom obe države ugovornice imaju potpisan sporazum o socijalnoj sigurnosti koji predviđa sabiranje perioda osiguranja.

Član 14.
Obračunavanje perioda osiguranja

(1) Za potrebe obračunavanja perioda osiguranja za ostvarivanje prava na davanja predviđena pravnim propisima Republike Kipar, uzima se u obzir svaki dan navršenog osiguranja u skladu sa pravnim propisima Republike Srbije, kao da se radi o zaradi za koju je plaćen doprinos osiguranja prema pravnim propisima Republike Kipar koja iznosi jednu sedminu nedeljnog iznosa osnovne zarade za koju se plaća doprinos osiguranja, na osnovu čega jedna godina osiguranja u skladu sa pravnim propisima Republike Srbije iznosi 364 dana.

(2) Za potrebe obračunavanja perioda osiguranja za ostvarivanje prava na davanja predviđena pravnim propisima iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma:

1. svaka nedelja osiguranja navršena do 6.10.1980. prema pravnim propisima Republike Kipar, uzima se kao period osiguranja u trajanju od 7 dana prema pravnim propisima Republike Srbije;

2. zarade za koje je plaćen doprinos za svaki navršeni period osiguranja prema pravnim propisima Republike Kipar od 6.10.1980., deli se na nedeljne iznose osnovne zarade na koje je plaćen doprinos osiguranja koji važi za relevantnu godinu doprinosa. Tako izračunati iznosi, koji podležu maksimalnom broju godina u toku kojih su se na to lice obavezno primenjivali pravni propisi u toj godini, uzimaju se u obzir kao da predstavljaju broj nedelja perioda osiguranja. Svaka takva nedelja uzima se kao da iznosi sedam dana osiguranja u skladu sa propisima Republike Srbije.

3. svakih 364 dana osiguranja prema pravnim propisima Republike Kipar, uzima se u obzir kao da iznose jednu godinu osiguranja prema pravnim propisima Republike Srbije.

(3) Kada nije moguće precizno utvrditi periode vremena u kojima su bili navršeni određeni periodi osiguranja prema pravnim propisima Republike Srbije, pretpostavlja se da se ti periodi ne preklapaju sa periodima osiguranja navršenim prema pravnim propisima Republike Kipar.

POGLAVLJE 1. Starost, invalidnost i smrt

Član 15. Period osiguranja kraći od 12 meseci

(1) Ako je ukupan period osiguranja koji je navršen u skladu sa propisima jedne države ugovornice kraći od 12 meseci, on se ne uzima u obzir za plaćanje davanja osim ukoliko pravnim propisima te države ugovornice nije predviđeno plaćanje davanja isključivo na osnovu tog perioda osiguranja.

(2) Periodi osiguranja iz stava 1. ovog člana koje nosilac jedne države ugovornice ne uzima u obzir za plaćanje davanja, uzima u obzir nosilac druge države ugovornice radi sticanja ili ponovnog priznavanja prava na davanje, kao i za utvrđivanja stvarnog iznosa, kako da je taj period osiguranja navršen u skladu sa njegovim pravnim propisima.

Član 16. Utvrđivanje davanja

Ako, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na davanje postoji i bez primene člana 13. ovog sporazuma, nadležni nosilac te države ugovornice obračunava davanje tako što uzima u obzir isključivo periode osiguranja navršene prema njenim pravnim propisima.

Član 17. Utvrđivanje srazmernog dela davanja

(1) Iznos davanja u skladu sa odredbama člana 13. ovog sporazuma utvrđuju nadležni nosioci država ugovornica na sledeći način:

1. obračunava se teorijski iznos davanja, koji bi bio plaćen da je ukupan period osiguranja koji je navršen prema pravnim propisima obe države ugovornice, sabran na način iz člana 13. ovog sporazuma, kao da je navršen prema pravnim propisima koje primenjuje nadležni nosilac države ugovornice.

2. na osnovu tako obračunatog teorijskog iznosa davanja, utvrđuje iznos davanja srazmeran odnosu između perioda osiguranja navršenih u skladu sa pravnim propisima koje on primenjuje i ukupnog perioda osiguranja koji se uzima u obzir na način iz tačke 1. ovog stava.

(2) Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na dopunsko davanje koje se isplaćuje u skladu sa pravnim propisima Republike Kipar. Ovo davanje se obračunava isključivo u skladu sa odredbama pravnih propisa Republike Kipar na osnovu perioda osiguranja navršenih u skladu sa tim pravnim propisima.

Član 18.
Umanjenje, ukidanje i obustava isplate davanja

Nezavisno od pravnih propisa država ugovornica o umanju, ukidanju ili obustavi isplate penzije zbog sticanja prava na dve ili više penzija, korišćenje penzije prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne utiče na pravo korisnika da istovremeno koristi penziju ostvarenu prema pravnim propisima druge države ugovornice.

POGLAVLJE 2.
Povrede na radu i profesionalne bolesti

Član 19.
Povrede na radu

(1) Na lice, koje je zaposleno na teritoriji jedne države ugovornice i na koje se primenjuju pravni propisi druge države ugovornice u skladu sa odredbama čl. 7. do 12. ovog sporazuma, primenjuju se ti pravni propisi za podnošenje zahteva za davanja po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti do kojih je došlo u toku radnog odnosa, kao da se povreda desila ili je do profesionalne bolesti došlo na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Kada lice na koje se primenjuju pravni propisi jedne države ugovornice, pretrpi povredu na radu nakon što je napustilo teritoriju te države ugovornice da bi u toku radnog odnosa otišlo na teritoriju druge države ugovornice ali pre nego što stigne na teritoriju druge države ugovornice, za podnošenje zahteva za davanja po osnovu povrede na radu:

1. uzima se u obzir kao da se povreda dogodila na teritoriji prve države ugovornice i
2. odsustvo sa teritorije prve države ugovornice ne uzima se u obzir prilikom utvrđivanja da li je to lice u toku trajanja radnog odnosa bilo zaposleno u skladu sa tim pravnim propisima.

(3) Kada lice profesionalno oboli nakon što je bilo zaposleno na teritoriji obe države ugovornice u zanimanju, koje u skladu sa pravnim propisima prve države ugovornice, može izazvati bolest, a bilo je poslednji put zaposleno u tom zanimanju, pre nego što je bolest utvrđena, na teritoriji prve države ugovornice, tada se primenjuju samo propisi prve države ugovornice.

Član 20.
Profesionalna bolest

(1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je bolest prvi put utvrđena u toj državi ugovornici, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Kada lice profesionalno oboli nakon što je bilo zaposleno na teritoriji obe države ugovornice u zanimanjima koja, u skladu sa pravnim propisima obe države ugovornice, mogu izazvati bolest, na to lice se primenjuju samo pravni propisi one države ugovornice na čijoj je teritoriji lice bilo poslednji put zaposleno u tim zanimanjima pre nego što je bolest utvrđena i u tom cilju se, ukoliko je potrebno, uzima u obzir i svako zaposlenje u tim zanimanjima na teritoriji druge države ugovornice.

Član 21. Novčana davanja

Ako se lice koje je korisnik davanja iz jedne države ugovornice, bavilo delatnostima koje su u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice prouzrokovale pogoršanje njegovog zdravstvenog stanja, nadležni nosilac prve države ugovornice snosi troškove davanja prema pravnim propisima koje primenjuje ne uzimajući u obzir nastalo pogoršanje. Nadležni nosilac druge države ugovornice odobrava dodatak licu, čiji je iznos jednak razlici između iznosa davanja koji treba da plati nakon pogoršanja i iznosa koji bi isplatio pre pogoršanja zdravstvenog stanja u skladu sa pravnim propisima koje primenjuje, ako je do bolesti došlo prema pravnim propisima te države ugovornice.

POGLAVLJE 3. Bolest i materinstvo

Član 22. Davanja za bolest i materinstvo

(1) Ako lice ima pravo na davanje za slučaj bolesti prema pravnim propisima obe države ugovornice za isti period nesposobnosti za rad, na osnovu ovog sporazuma ili na drugi način, ima pravo na davanje za slučaj bolesti na osnovu pravnih propisa prema kojima je poslednji put bilo osigurano.

(2) Ako žena ima pravo na davanje za slučaj materinstva u skladu sa pravnim propisima obe države ugovornice za isti porođaj i za isti period na osnovu ovog sporazuma ili na drugi način, ima pravo na davanje na osnovu pravnih propisa prema kojima je poslednji put bila osigurana.

POGLAVLJE 4. Nezaposlenost

Član 23. Davanje za slučaj nezaposlenosti

(1) Period osiguranja, utvrđen prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzima se u obzir za pravo na davanje za slučaj nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako je nezaposleno lice u državi ugovornici u kojoj ostvaruje pravo na davanje pre podnošenja zahteva za to davanje bilo osigurano za slučaj nezaposlenosti najmanje onoliko meseci koliko je predviđeno prema njenim pravnim propisima.

(2) Kada lice podnosi zahtev za davanje za slučaj nezaposlenosti prema pravnim propisima Republike Kipar u skladu sa stavom 1. ovog člana, svaki period za koji je primalo ovo davanje prema pravnim propisima Republike Srbije, uzima se u obzir kao da se radi o periodu u toku kojeg je primalo davanje za slučaj nezaposlenosti u skladu sa pravnim propisima Republike Kipar, pod uslovom da su ti periodi bili u poslednjih 12 meseci pre prvog dana za koje bi davanje za slučaj nezaposlenosti moglo da bude plaćeno prema pravnim propisima Republike Kipar.

POGLAVLJE 5.
Naknada za sahranu

Član 24.
Naknada za sahranu

Ako naknada za sahranu postoji prema pravnim propisima obe države ugovornice, primenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice u kojoj je umrlo lice imalo prebivalište.

DEO IV
RAZNE ODREDBE

Član 25.
Administrativni dogovori i saradnja

(1) Nadležni organi država ugovornica, putem administrativnog sporazuma, utvrđuju administrativne mere neophodne za primenu ovog sporazuma.

(2) Nadležni organi država ugovornica međusobno se obaveštavaju o:

1. svim merama preduzetim u cilju primene ovog sporazuma i
2. svim promenama pravnih propisa koje utiču na primenu ovog sporazuma.

(3) Nadležni organi država ugovornica definišu administrativnim sporazumom organe za vezu u cilju lakše primene ovog sporazuma.

(4) Nadležni organi, organi za vezu i nadležni nosioci država ugovornica obavezni su da pružaju međusobnu pomoć o svakom pitanju koje se tiče primene ovog sporazuma kao da to pitanje utiče na primenu njihovih sopstvenih pravnih propisa. Ova pomoć je besplatna.

Član 26.
Lekarski pregledi

(1) Lekarski pregled obavljen isključivo radi primene pravnih propisa jedne države ugovornice a koji se odnosi na lica koja imaju prebivalište ili boravište na teritoriji druge države ugovornice, obavlja nosilac u mestu prebivališta ili boravišta, na zahtev i trošak nadležnog nosioca. Nosilac prebivališta ili boravišta obavlja lekarski pregled i za potrebe primene pravnih propisa obe države ugovornice i sam za njih snosi troškove.

(2) Da bi se utvrdila nesposobnost za rad podnosioca zahteva, korisnika ili člana njegove porodice, nadležni nosilac jedne države ugovornice koristi lekarske izveštaje i administrativne podatke koje je obezbedio nadležni nosilac druge države ugovornice. Međutim, nadležni nosilac prve države ugovornice može da zahteva da se lekarski pregled podnosioca zahteva, korisnika ili člana njegove porodice obavi od strane lekara izabranog od strane tog nosioca ili na teritoriji tog nosioca.

(3) Ako nadležni nosilac ili organ za vezu jedne države ugovornice zahteva da se podnosilac zahteva ili korisnik koji ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice podvrgne dodatnom lekarskom pregledu, organ za vezu ili nadležni nosilac druge države ugovornice će na zahtev organa za vezu ili nadležnog nosioca prve države ugovornice, izvršiti

pregled prema pravnim propisima koje on primenjuje i na teret organa za vezu ili nadležnog nosioca koji zahteva lekarski pregled.

Član 27.

Jezik

(1) Organi i nosioci država ugovornica ne smeju odbiti zahtev ili drugi dokument koji im se podnese samo zbog toga što je napisan na službenom jeziku jedne od država ugovornica.

(2) Organi i nosioci država ugovornica, u cilju primene ovog sporazuma komuniciraju direktno jedni sa drugima, zainteresovanim licima i njihovim predstavnicima.

Član 28.

Zaštita podataka

(1) Kada, saglasno ovom sporazumu, nadležni organi ili nadležni nosioci jedne države ugovornice dostavljaju lične podatke nadležnim organima ili nadležnim nosiocima druge države ugovornice, ova komunikacija se vrši u skladu sa pravnim propisima kojima se uređuje zaštita podataka koje je propisala država ugovornica koja pruža podatke. Svaki naknadni prenos podataka kao i prestanak, izmena i uništavanje podataka podleže odredbama pravnih propisa o zaštiti podataka države ugovornice koja ih prima.

(2) Korišćenje ličnih podataka u druge svrhe osim socijalne sigurnosti podleže odobrenju odnosno lica ili drugim garancijama koje predviđaju nacionalni pravni propisi.

Član 29.

Izuzimanje od taksi i overa

(1) Svako izuzimanje ili smanjenje poreza, troškova taksene markice, pravnih troškova ili naknada za registraciju predviđeno pravnim propisima jedne države ugovornice za potvrde ili dokumenta koji se moraju podneti prilikom podnošenja zahteva, proširuje se na odgovarajuće potvrde i dokumente koji moraju da se podnesu u cilju primene ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.

(2) Sva dokumenta i potvrde koja moraju da budu podneta u cilju primene ovog sporazuma ne moraju da budu overena od strane diplomatskih ili konzularnih organa.

Član 30.

Podnošenje zahteva ili žalbe

(1) Svaki zahtev, obaveštenje ili žalba koja je, u cilju primene ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice, podneta organu, nosiocu, ili drugom nadležnom telu jedne države ugovornice, smatra se zahtevom, obaveštenjem ili žalbom podnetom organu, nosiocu ili drugom nadležnom telu druge države ugovornice. Datum kada su zahtev, obaveštenje ili žalba podneti organu, nosiocu ili drugom nadležnom telu jedne države ugovornice smatra se datumom njihovog podnošenja organu, nosiocu ili nadležnom telu druge države ugovornice.

(2) Svaki zahtev za davanje podnet u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice smatra se zahtevom za odgovarajuća davanja prema pravnim propisima druge države ugovornice ukoliko se odgovarajuće davanje isplaćuje u skladu sa odredbama ovog sporazuma i pod uslovom da podnosilac zahteva u vreme podnošenja zahteva pruža informacije iz kojih se vidi da su periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(3) Svaki zahtev, obaveštenje ili žalba, u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice, koji moraju da se podnesu u određenom roku organu, nosiocu ili drugom nadležnom telu te države ugovornice, mogu se podneti u istom roku odgovarajućem telu druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana, telo kome su podneti zahtev, obaveštenje ili žalba bez odlaganja ih prosleđuje odgovarajućem nadležnom telu druge države ugovornice.

Član 31. Valuta plaćanja

(1) Obračun davanja koja su odobrena u skladu sa ovim sporazumom vrši se u valuti države ugovornice koja je utvrdila to davanje.

(2) Korisnicima koji imaju prebivalište na teritoriji države ugovornice koja je odobrila zahtev, davanja će se isplaćivati u nacionalnoj valuti te države.

(3) Korisnici koji imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice davanja dobijaju u evrima.

(4) Preračunavanje davanja u evro se vrši prema paritetu valuta koji je važio na dan kada je nosilac nadležan za pružanje davanja doznačio sredstva isplatnom organu u svojoj državi radi isplate korisnicima u drugu državu ugovornicu.

(5) Sve doznake u skladu sa ovim sporazumom isplaćuju se u skladu sa sporazumima koji su na snazi u ovoj oblasti u obe države ugovornice u vreme kada se doznake isplaćuju.

(6) Naknade u skladu sa ovim sporazumom vrše se evrima.

Član 32. Rešavanje sporova

(1) Nadležni organi država ugovornica obavezni su da ulože napor u rešavanju, putem obostranog dogovora, svakog spora koji proistekne iz tumačenja ili primene ovog sporazuma.

(2) Ako spor ne može da se reši na način iz stava 1. ovog člana u roku od šest meseci od početka pregovora, on se podnosi, na zahtev jedne ili obe države ugovornice, arbitražnoj komisiji, čiji se sastav i poslovnik utvrđuju dogovorom dve države ugovornice.

(3) Arbitražna komisija rešava spor u duhu i saglasno osnovnim principima ovog sporazuma i njena odluka je obavezujuća i konačna.

Član 33.
Potraživanje preplaćenih iznosa davanja u novcu

(1) Nosilac jedne države ugovornice, koji je isplatio davanje u iznosu većem od onog koji korisniku pripada, može od nosioca druge države ugovornice zatražiti da od zaostalih iznosa davanja koje treba da isplati korisniku zadrži preplaćeni iznos.

(2) Preplaćeni iznos iz stava 1. ovog člana direktno se isplaćuje nosiocu koji je zatražio njegovo zadržavanje.

DEO V
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.
Prelazne odredbe

(1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na plaćanje davanja za period pre njegovog stupanja na snagu.

(2) Za utvrđivanje prava na davanje u skladu sa ovim sporazumom, u obzir se uzimaju periodi osiguranja navršeni pre stupanja na snagu ovog sporazuma u skladu sa pravnim propisima obe države ugovornice.

(3) Ne uzimajući u obzir stav 1. ovog člana ovaj sporazum se primenjuje i na slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu, ukoliko prethodno utvrđena prava nisu bila ostvarena kroz jednokratna plaćanja. U tim slučajevima davanja koja treba isplatiti samo saglasno ovom sporazumu utvrđuju se u skladu sa odredbama ovog sporazuma, a na zahtev korisnika.

Član 35.
Stupanje na snagu

(1) Države ugovornice su obavezne da jedna drugu obaveštavaju u pisanoj formi o završetku svojih pravnih ili ustavnih postupaka neophodnih za stupanje na snagu ovog sporazuma.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca od datuma poslednjeg obaveštenja.

Član 36.
Trajanje i prestanak važenja sporazuma

(1) Sporazum ostaje na snazi na neodređeno vreme.

(2) Ovaj sporazum može da se otkáže bilo kada pisanim obaveštenjem drugoj državi ugovornici. U slučaju otkazivanja, ovaj sporazum ostaje na snazi do kraja kalendarske godine od godine u kojoj je druga država ugovornica primila obaveštenje o njegovom otkazivanju.

(3) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma, zadržavaju se sva prava stečena u skladu sa njegovim odredbama. Sva prava u skladu sa ovim sporazumom čije je sticanje u toku, rešavaće se putem pregovora.

U potvrdu ovoga, dole potpisani, opunomoćenici, potpisali su ovaj sporazum.

Sačinjeno u Nikoziji, dana 20. maja 2010. godine, u dva originala, na srpskom, grčkom i engleskom jeziku, od kojih je svaki tekst podjednako verodostojan. U slučaju razlike u tumačenju verzija na engleskom ima prednost.

Za Republiku Srbiju

Slobodan Milosavljević, s.r.

Za Republiku Kipar

Markos Kiprijanu, s.r.